

Repetition:

Matris formen

Vektor formen

$$\begin{array}{l} a_1 x_1 + \dots + a_n x_n = b_n \\ \vdots \\ a_m x_1 + \dots + a_m x_n = b_m \end{array} \Leftrightarrow \left(\begin{array}{cccc|c} a_{11} & a_{12} & \dots & a_{1n} & b_1 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ a_{m1} & a_{m2} & \dots & a_{mn} & b_m \end{array} \right)$$

$$\Leftrightarrow [a_1, \dots, a_m | b]$$

$$a_1, \dots, a_m, b \in \mathbb{R}^m$$

Linsystemet
Ett linjärt system

o

a_{ij} koef.
Högerleds.

$n = n$ - kvadratiskt

$n < m$ - underbestämt

$n > m$ - överbestämt $\Rightarrow$
 $\Rightarrow$ minsta kvadrat
metoden

Totalmatris $(a_{ij}|b_i)$

Homoget sys $\Rightarrow b_i = 0 \rightarrow$ har alldt
trivsala lösningar
 $x = 0$

Inhomogen $\Rightarrow b_i \neq 0$
 $m \times n$ - matris: m - rader
 n - kolonner

Har någon fri
variabel.

Bundna variabler:

Variabler som hör ihop med
kolonner med pivotelement.

Fria variabler:

Variabler som hör ihop med
kolonner utan pivot-el.

Linjära ek. systemet

$\left[\begin{array}{c|c} \text{lösbart} & \text{lösbart} \\ \text{sys} & \text{sys} \end{array} \right]$

$\left[\begin{array}{c|c} \text{ingen} & \text{dåligt många} \\ \text{lösning} & \text{lösningar} \\ \hline \text{en} & \text{ingen fri} \\ \text{lösning} & \text{variabel} \end{array} \right]$

Hur endast
några lös.

Pivotel: ledande tal i en trappstegsform

TRAPPSTEGSFÖRM od REDUCERAD TRAPPSTEGSFÖRM

ELEMENTÄRA RADOPERATIONER

LINJÄRT OBEROENDE omv vektorek: $x_1 u_1 + \dots + x_p u_p = 0$ endast har triviala lösningar.

LINJÄRT BEROENDE omv vektorek: $x_1 u_1 + \dots + x_p u_p = 0$ har också en icke-triviala lösningar
 $\Rightarrow$ minst en av vektorerna är en linjär kombination av de övriga.

MATRISER

$n = m$ - kvadratisk matris (nxa matris, $\mathbb{R}^{n \times n}$)

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & 1 & \dots & & 0 \\ \vdots & & \ddots & & \vdots \\ & & & \dots & 1 \end{bmatrix} \quad (a_{ii}=1) \quad - \text{IDENTITETSMATRIS } I$$

$$a_{ij}=0, i \neq j$$

$$\text{ENHETSMATRIS}$$

$$\text{TRANSPONERAT (}\mathbf{A}^T\text{)}: \quad A = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \\ e & f \end{bmatrix} \quad \mathbf{A}^T = \begin{bmatrix} a & c & e \\ b & d & f \end{bmatrix}$$

Om A är $n \times n$ $\Rightarrow A^T$ är $n \times n$ matris

INVERSEN (A^{-1}) och DETERMINANTER ($\det(A)$)

$C \cdot A = I$ od $A \cdot C = I$, C inversen till A , $C = A^{-1}$

$\Leftrightarrow A$ är 2×2 matris $\begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$, om $ad - bc \neq 0 = \det(A)$

$\Leftrightarrow A$ är INVERTERBAR

$$A^{-1} = \frac{1}{ad-bc} \begin{bmatrix} d & -b \\ -c & a \end{bmatrix} \quad \begin{matrix} \text{kvadratisk matris är invert.} \\ \text{om } \det(A) \neq 0 \end{matrix}$$

• Beräkning av A^{-1} , $n > 2$
Överför matrisen $[A|I]$ till reducerad räknpstegs form.

$$\text{Om den är } \left[\begin{matrix} I & | & B \end{matrix} \right] \text{ så är } B = A^{-1}.$$

det $A = 0$ om A :s kolonner är linjärtberoende
det $A = 0$ om A :s rader är linjärtberoende

• Beräkning av $\det A$, $n > 2$

$$\det(A) = \sum_{j=1}^m (-1)^{j+1} a_{1j} \det(A_{1j})$$

$$= a_{11} \det A_{11} - a_{12} \det A_{12} + \dots +$$

$$(-1)^{1+n} a_{1n} \det A_{1n}$$

Nöllrummet $\text{Nul}(A)$ är undermängden av alla föregivningar till den homogena ek-sys. $Ax=0$.
Kolumnrummet $\text{Col}(A)$ är undermängden av alla linjärt konsekvenser av kolonnerna i A .

Bas En mängd av vektorer $B = \{b_1, \dots, b_p\}$ i vektorrum H att kallas en bas för H om:

(1) B är en linjärt oberoende mängd

$$(2) H = \text{Span}\{b_1, \dots, b_p\}$$

Dimension av vektorrum V : dim V = antalet fria variabler i ek. $AX=0$

dim $\text{Nul}(A)$ = antalet fria variabler i ek. $AX=0$

dim $\text{Col}(A)$ = antalet pivot kolonner i A

dim $\text{Row}(A)$ = linjära höjder av alla radvektorer

Rank A = $\min(\text{dim Row}(A), \text{dim Col}(A))$

dim $\text{Row}(A)$ = rank A

$A = \text{rank } A + \text{dim Nul } A = n$

$ESEN VÄPDEN$ och $EGEN VEKTOR$

$A - \lambda I$ är en $n \times n$ -matris: $\lambda = 0$ är ett egenvärde till $A \Leftrightarrow \det(A) = 0 \Leftrightarrow$

A är int invertibelt

$(A - \lambda I)x = 0$

x är egenvärde $\Leftrightarrow (A - \lambda I)x = 0$ har en icke-triviala lösning.

(distinkta) (skilda)

$\lambda_1, \dots, \lambda_n$ är egenvektorer som motsvarar de n olika egenvärdena $\lambda_1, \dots, \lambda_n$

Om $\lambda_1, \dots, \lambda_r$ är r olika egenvektorer som motsvarar r olika egenvärdena $\lambda_1, \dots, \lambda_r$

Linjärt oberoende.

$\rightarrow$ matris P är diagonalsiffern s.m.m. matrisen kan uppställning av n linjärt oberoende ek-avslutningar.

DIAGONALISERING: finnas en invertibel matris P och en diagonal matris $D = A = PDP^{-1}$

P - ~~bestämma~~ kolonnerna i P är n linjärt oberoende vektorer till A i samma ordning som egenvektorer i P)

D - motsvarande egenvärden till A i samma ordning som egenvektorer i P)

Att diagonalisera matris $A \Rightarrow$ hitta invertibla matris P och diagonal matris $D \Rightarrow A = PDP^{-1}$

BASBYSTE

$$\mathcal{B} = \{b_1, \dots, b_n\}, C = \{c_1, \dots, c_m\} - \text{baser}: (P)_{\mathcal{B}}^{-1} = P \text{ on } [c_1 \dots c_m | b_1 \dots b_n] \sim [I \quad P]_{\mathcal{B} \times \mathcal{B}}$$

LINDÄRA DIFFERKV. od BEGYNNELSEVÄDEN $\textcircled{ex}$

SKALÄR PRODUKT av vektorer u och $v \Rightarrow u \cdot v \Rightarrow u^T v = v^T u$

NORM $(\|u\|)$: $\|u\| = \sqrt{u \cdot u}$; ENHETS VETOR (NORMERAD VETOR): $\|u\|=1$

AVSTAND: dist(u, v): $\text{dist}(u, v) = \|u - v\| = \sqrt{(u_1 - v_1)^2 + (u_2 - v_2)^2 + \dots + (u_n - v_n)^2}$

ORTOGONALA VEKTORER UCH $u \Rightarrow u \cdot v = 0$

ORTOGONALA KOMPONENTET ($W^\perp$): mängden av alla vektorer i $\mathbb{R}^n$ som är ortogonala mot

varje vektor i W .

$(\text{Row } A)^\perp = \text{Nul}(A)$ od $(\text{Col}(A))^\perp = \text{Nul}(A^T)$, där $W^\perp$ där $W^\perp = M$

ORTOGONAL MÄNGD: $S = \{u_1, \dots, u_p\} \subset \mathbb{R}^n$, $u_i \cdot u_j = 0$ för alla $i \neq j$

Varje ortogonal mängd i $\mathbb{R}^n$ som inte innehåller nollvektoren är linjärt oberoende.

ON-mängd: en ortogonal mängd där alla el. är enhets vektorer

ON-bas: en bas som är en ON-mängd (ON-ses är en ortogonal bas)

ORTOGONAL PROJEKTION: $w = \frac{y \cdot u_1}{\|u_1\|^2} u_1 + \dots + \frac{y \cdot u_p}{\|u_p\|^2} u_p$ od $v = y - w$ $w \in W^\perp$

w -ortogonala projektion av y på W : $w = \text{Proj}_W(y)$

ORTOGONAL MATRIS: axx matris $U^{-1} = U^T$ (har ortogonala kolonner $\Leftrightarrow$ kolonner bildas en ON-bas)

$$U^T U = U U^T = I$$

SYMMETRISK MATRIS: $n \times n$ matris $A^T = A$

A är symmetrisk matris ($\Leftrightarrow$) A har orthonormerade egenvectorer $\Leftrightarrow A$ är ORTOGONAL
DIAGONALISERBAR (finns ortogonal matris P och en diagonal matris D): $A = PDP^{-1} = PD\tilde{P}$
 Alla egenvärden till symmetrisk matris A är reella tal och egenvectorer från olika egenvärden är ortogonala.

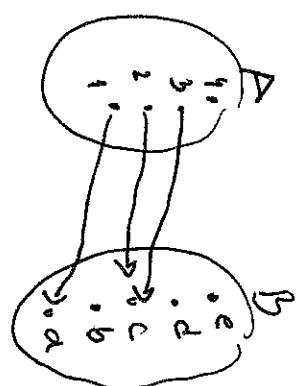
-symmetrisk
 EKVADRATISKA FORMER: $Q = X^T A X \Leftrightarrow Q = (Px)^T P D P^T (Px) \Leftrightarrow Q = x^T D \tilde{x}$ ($\Leftrightarrow$)
 $\Leftrightarrow Q(y_1 \dots y_n) = \lambda_1 y_1^2 + \lambda_2 y_2^2 + \dots + \lambda_n y_n^2$
 $\lambda_1 \dots \lambda_n$ - egenvärden till A .

MINSTA KVADRAT MENODEN: $Ax = b \Leftrightarrow \bar{x} = (A^T A)^{-1} A^T b$

LU faktorisering - beräkna exempel

LINJÄRA AVBILDNINGAR

Att funktionen f avbildar x till y sätts $y = f(x)$ eller $f(x) = y$. Om $y = f(x)$ säger vi att y är bilden av x . $f: A \rightarrow B$

$f: A \rightarrow B$

startmängden = $A = \{1, 2, 3, 4\}$
 målmängden = $B = \{a, b, c, d, e\}$
 (KODOMÄN)

$$\text{DOMÄN} = A = \{1, 2, 3\}$$

$$\text{RÄNGE (VÄRDEMÄNGD)} = B = \{a, c, d\}$$

VILKOR

Hela satzen 2.3.8 (Mån 16/2 - repetitivs.pdf)